

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Kedd
1925 november 24.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18 sz.

ARA
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 420.000 K., 1/4 évre 210.000 K., 1/8 évre 105.000 K. 1 hóra 35.000 K. Külföldre a bétaerossal

Debreczen.
XXIII. évf. 266. szám

Lévay József (Századik születésnapján)

Napjainkban egymást érik a százados emlékünnepek. Mint-ha beteg korunk görcsösen akarna bekapaszkodni azokba a dátumokba, amelyek száz évvel ezelőtt a magyar szelle-mi nagyság soha nem látott kivirulásának voltak kezdetei. Mintha azt hinnék, hogy a ra-gyogó emlékek felújításával visszaigézhethők századunkba a XIX. század kihívavadt fé-nyét és hevét.

Az elvakító fényességek ün-nepei után most egy szelíd, de tiszta láng fellobbanására em-lékezzünk: Lévay József száza-dik születésnapja jött el. Méltó ezt a centennáriumot megül-nünk, hiszen a múlt század iro-dalma, szellemi élete nem csu-pán egy Arany, egy Petőfi, egy Jókai műve és dicsősége. Ezek a halhatatlanok sem nőt-tek volna a mulandó fellegek fölé, ha nem vette volna őket körül törhetetlen hívek, rokon-lelkű tanítványok serege.

Lévay József is azok közül való, akik méltó kortársai vol-tak a magyar klasszikusoknak, az ő költészetében is él és te-remt az a magyar szellem, amely Aranyban és Petőfi-ben talált örökértékű képviselőre. Lehet, hogy igen sok verse a mai közönség számára már nem eleven valóság, de van-nak költeményei, melyekben eljutott a népies nemzeti irány csucsaira. S a művész tehetsé-gét mindig legsikerültebb al-kotásain kell mérnünk.

Lévay nem költői irányával, hanem életével, jellemével is hozzátartozik Arany köréhez. Kemény és tiszta karakter volt, józan kálvinista, aki tör-hetetlen a konzervativizmus-ban, de törhetetlen a szabadel-vűségben is. Egész életében el-lensége volt a frázisos hazasze-retetnek, a szájas magyarko-dásnak. Mint Gyulai Pál hűsé-ges fegyvertársa, szigorú kri-tikát gyakorolt a fiatal írók fö-lött. Sokszor talán nem tudta kellőleg méltányolni az új tö-rekvéseket, de mindig csalha-tatlan biztonsággal sujtott le a reklámozott áltehetségekre, a mondvacsinált lángelmékre.

Lévay Józsefnek pátriárkai életkor adatott. A múlt század nagyjai rendre elhaltak mellőle s ő még egyre köztünk járt hó-lepte fejjel, de friss, lankadat-lan elmével. Az utolsó eszten-dőkben szinte úgy tekintettünk

rá fel, mint egy letűnt korszak eleven emlékoszlopára. Ma már ő is elment társai, barátai vezéreai után és illő, hogy mig

ezek dicsőségét hirdetni fogjuk, Lévay Józsefről is kegyelettel, tisztelettel emlékezzünk meg.
K. P.

A Nagy Vince mandátuma elleni petíció már az első vizsgálati napon összeomlott

A bíráló bizottság által döntő körülményként megjelölt vá-lasztási rendeletközlés tényleg nem történt meg — Hedry Lőrinc kiküldött képviselő kedden már be is fejezi a vizsgálatot

Hedry Lőrinc kiküldött képviselő a város háza épületében kijelölt helyisé-gében hétfőn fogantatosította a Nagy Vince nemzeti gyűlési képviselő mandá-tuma ellen elrendelt vizsgálatot.

A vizsgálaton jelen volt, mint a mandátum védője Aigner Adolf dr. budapesti ügyvéd, a választást védő választók képviselőjében Gábor Jenő dr. és Fényes Endre dr. debreceni ügyvédek s a petícionálók képviselői-ben Lányi Márton dr. budapesti ügyvéd.

Hedry Lőrinc kiküldött képviselő bejelentette, hogy a központi választ-mánynak a választás előkészítésére vonatkozó iratait beszerezte és a köz-ponti választmány tagjait kihallgatás végett beidézte. Tekintettel arra, hogy

a központi választmány kollektív testület és mint ilyen, tanúkihall-gatás alá nem eshetik

s ügyelemmel a házszabályok 90. §-ára, Aigner Adolf dr. előterjesztésé-re és Lányi Márton dr. hozzászólása után a kiküldött képviselő a központi választmányi tagok tanúként való kihallgatásának mellőzésével átíratban felhívta őket arra, hogy a központi választmányi ülésen hozandó határo-zat alakjában nyilatkozzanak arról, hogy azt a rendeletet, amely az elnöki jelzéseket követeli és amely kifejezet-ten úgy szól, hogy erről az intézke-désről a választást vezető közegek személyesen értesítendők.

tényleg közzölték-e a választási közegekkel s ha nem, úgy ad-ják magyarázatot annak, hogy ezt miért mellőzték.

Erről a jelenvolt központi választ-mányi tagokat szóval is értesítette és felhívta őket, hogy tartssanak azonnal ülést és hozandó határozatukat hozzá rövid uton juttassák el. A tárgyalást ebből a célból fél három órára ha-lasztotta.

A központi választmány 12 óraker-tényleg ülést tartott s ebben a felhí-vásra úgy határozott, hogy a vonat-kozó központi választmányi jegyző-könyveknek eredetiben a kiküldött képviselőhöz leendő azonnal való át-tételét rendelte el.

A délutáni tárgyaláson a kiküldött képviselő a hozzá áttett iratokból tényként megállapította, hogy a központi választmány az illető

rendeletet a választási közegek-kel tényleg nem közölte, még pe-dig azért nem, mert a belügy-miniszter abban a gyűjtemény-ben, amelyet a központi választ-mánynak rendelkezésre bocsá-tott, épen ezt a rendeletet nem küldte meg.

Ilykép tehát megállapítást nyert, hogy a közlés, amelyet a bíráló bi-zottság döntő jelentőségének jelölt ki, valóban nem történt meg. Megállapi-totta azt is, hogy ebben a mulasztás-ban sem a központi választmány, sem a választási közegeket semmine-mű mulasztás nem terheli.

Ezzel az ügy lényege is el-dőlt mert a mandátum sorsát a

bíráló bizottság attól tette füg-gővé, hogy közölve lett-e a 4703. számú póttrendelet az illető vá-lasztási közegekkel.

Igen vagy nem? Igenlő esetben ez a választás érvényességét érintette volna, nemleges esetben a választás szabályszerűen lefolytatottnak jelent-kezik. Ezek megállapítása után a ki-küldött képviselő még a választási el-nököt, Czeglédy Mihály drt, továbbá a választási bizottság tagjait, Hegedűs Jenő dr. ügyvédi kamarai alelnököt, Pálffy Gábort, Kocz Aurélt, Józsa Jánost hallgatta ki tanúként, akik a fenti tényállást egész terjedelmében maguk is mindenben igazolták. Ezek után a felek előterjesztése alapján a kiküldött képviselő, aki a vizsgálat ve-zetésében rendkívül pontosságot, kö-rültekintést és objektivitást tanúsított,

minden további vizsgálatot le-leslegesennek mondott

és kedden már csak a 28. körzet el-nökét és végre Baróthy Zoltán dr. választási biztost hallgatta ki és ezek-kel a kihallgatásokkal az egész vizs-gálat befejezést nyer.

A dolog ilyen állása mellett egészen kétségtelen, hogy Nagy Vince mandá-tumát a bíráló bizottság igazolni fogja.

Kiss Albert, Bakonyi Samu és Juhász Ignác emléke a Függetlenségi Körben

Juhász Nagy Sándor, Hegymegi Kiss Pál és Lencz Géza emlék-beszédei az arcképleleplező diszközgyűlésen — Nagy Vince feltűnést keltező felköszöntőt mondott az ünnepi vacsorán

Magasztos, szép ünnepséget ült va-sárnap a debreceni Függetlenségi Kör. Három régi, nagy vezérének: Kiss Al-bertnek, Bakonyi Samunak és Juhász Ignácnak arcképeit leplezte le. Az ünnepség tartalma messze magasán emelte föl az arcképleleplezést a szo-kásos ünnepségek fölé s úgy látszott, a három nagy vezéralak szelleme szállta meg az ünneplők lelkét és ez a lélek szállt hódolásra a három arc-kép elé, hogy tiszteletet tegyen a függetlenségi eszmét, az elvhi poli-tikust, a küzdő, hazafias magyart, a jellemes férfiut megillető tisztelettel.

De Debrecen nemcsak politikai vo-natkozásukban ünnepelte a három ki-váló férfi emléket, hanem abban a vonatkozásban is, amelyben e szü-kebb hazával, Debrecen városával is állottak. Mindhárom debreceni embe-rek is voltak, akik soha egy percre, még akkor sem vonatkoztatták el ma-gukat Debrecenről, amikor egyéb el-foglaltság, a politika, vagy a kenyér-kereső hivatal máshova küldte, köve-telte őket. Azok, akik emlékeznek még az élő Kiss Albertre, Bakonyi Sa-mura, Juhász Ignácra, emlékeznek ar-ra, hogy nem volt Debrecen városá-

nak olyan közügye, amelyben ők a városát szerető polgár gondosságával, szeretetével, odaadásával és fáradha-tatlan, áldozatkész munkásságával részt nem vettek volna. És még egyet: mindhárom férfi a maga egyházának hű, cselekvő, becsületos fia volt és ez mutatja férfiul egészüket, hogy itt is oly derék, erős munkások voltak, mint az országos vagy városi közügyek me-zelőin.

Ha igaz az, hogy a nagyok példája nagy dolgokra buzdít, úgy ez a há-rom arckép, amint felidéri a három férfi ragyogó emlékét, nagy dolgokra kell, hogy felkeltse azokat, akik a függetlenségi eszme szolgálatában utódjaiknak nevezik magukat.

A ragyogóan szép ünnepségről, a melyen Debrecen színe-javának kép-viselőit ott láttuk, helyszíne miatt a következő rövid tudósításban számo-lunk be. Pedig az ünnepség és annak szónokai: Juhász Nagy Sándor dr. volt miniszter, Nagy Vince nemzet-gyűlési képviselő és Lencz Géza dr. egyetemi rektor magasan szárnyaló, szép beszédei a megvilágítandó igaz-ságok értékét nyilatkoztatták meg.

Az ünnepség megnyitása

Az arcképleleplezés ünnepsége a Függelenségi Kör diszközgyűlése keretében folyt le vasárnap délelőtt a Korona dísztermében, amelyet zsúfolásig megtöltött a közönség. Ott voltak: özv. Kiss Albertné, Kiss Albert lelkész, Bakonyi Samuné, továbbá Koncz Aurélné, Vekerdi Béláné, Nagy Vince nemzetgyűlési képviselő, Márk Endre udvari tanácsos, Vadszky István polgármesterhelyettes, Kertész János földbirtokos, Variassy István ipartestületi elnök, Kovács József és Sári István társulati elnökök és még igen sokan.

A Kossuth-dalkör szép éneke után, amelyet Kardos Lajos karmester dirigált, Deák István, a Kör elnöke mondott megleghangú megnyitót, a melynek elhangzásával megkezdődött a leleplezési ünnepség.

Juhász Nagy Sándor dr Kiss Albertről

Boldog emlékeztető Kiss Albert debreceni református lelképásztor és országgyűlési képviselő nagyértékű egyéniségének méltatásához hadd kezdjek hozzá annak a tételnek szíves figyelmükbe ajánlásával, hogy valamely egyén helyes megítéléséhez mindennek előtt szükséges, hogy megismerjük azt a kort, amelyben élt. Az ember korára íté, mondja a közmondás.

A nagy reformkorszaknak férfiai között ott látjuk Kiss Albertet is, aki 1838-ban született és 1908-ban halt meg. Ennek a kornak eszméitől áthatott és annak nemes törekvéseiért dolgozó nagy értékű epigonja volt.

Örízte és védte a nagy hagyományokat, a puritán egyszerűség, komoly és mély erkölcsi tartalom jellemezte.

Egyénisége leginkább Deák Ferencére hasonlított, bölcs nyugalom és megfontoltság volt az erőssége. Felvilágosodottságára példa, hogy

a felekezetek közötti teljes egyenjogúságért lefolyt nagy parlamenti küzdelmekben az első sorban állott.

A politikában szellemi vezére Kossuth Lajos volt, s e szellemi vezérelt alatt volt huszonhárom évig Székelyhid képviselője. Az ő és társai működése olyan volt, mint valami hatalmas zenekar utolsó akkordrezgése. A munkaszeretet, a művelődésre törekvés, a puritán egyszerűség, erkölcsi mélység, kötelességtudás, felvilágosodottság, a haladás, a szabadság és a humanitárius emberi gondolkozásmód voltak a magyar reformkorszak eszméi és ezek a jövő eszméi is. Kiss Albert, a te képed ezeket az eszméket hirdesse nekünk!

E szavaknál lehullott a lepel a képről s a közönség meghatódottan és lelkesen ünnepelt.

Hegymegi Kiss Pál Bakonyi Samuról

Az ünneplés hangjainak elcsendesülése után Hegymegi Kiss Pál nemzetgyűlési képviselő állott föl s mondott szép beszédet dr. Bakonyi Samuról.

Tehát tisztességet teszünk, ünnepelünk — kezdte szónoklatát —, ünnepelünk a megcsontított hazá egy szegletének városában, bejószt gyűlölködések közepette, inségek és háborúságok idején. Ezek a férfiak, akiket

ünnepelünk, nem teremtetek országra szóló nagy eredményeket.

Ezeket a férfiakat nem fogta körül a fény és pompa, kínosan, nehezen, szegényesen éltek és dolgoztak. A polgárság kötelességteljesítését ünnepeljük bennük.

Akinek én a mécesest meggyujtom, akinek én különben is utódlia vagyok a II. választókerületben: dr. Bakonyi Samu egyszerű iparos családból származott. Főiskolánknak lelkes, szorgalmas és szeretett, becsült tanulója volt. Ügyvédjelölti gyakorlatát az országos híri kriminalista, dr. Kardos Samu mellett kezdte meg.

Az akkori függetlenségi politikai napilapnak főmunkatársa és politikai irányítója volt. Mikor pedig bekerült a parlamentbe, az akkori ideálért, a nemzeti hadseregért folytatott nemes küzdelemben belevitte teljes énjét, szakképzettségét, mely tudását és tantörőhatatlan hazaszeretetét. Különösen pénzügyi, közgazdasági és hadügyi kérdésekben volt széleskörű jártassága. A delegáció hadügyi előadója.

Egész lelkével csüggött az akkori témán a magyar nemzeti hadsereg gondolatán. A debreceni egyetem megalapozásában Bakonyinak — aki soha ezért elismerést nem várt — nagy része van.

A világháború alatt bevonult és öreg korának megfelelő beosztásban dolgozott.

Ők akkor voltak vezető emberei Debrecennek, mikor az még a kálvinista szabadelvűség és békeszeretet jegyében élt. (Ugy van!)

Nekünk erre a Debrecenre van szükségünk, azt akarjuk, hogy ne egymás irtalmatlan üldözése, hanem egymás megbecsülése és az elvek nemes harca folyjék. Ez a Bakonyi zsidó vallású volt, amit aláhuzottan kell hangsúlyoznunk ma, mikor előszeretettel teszik felelőssé hazai zsidóságunkat el nem követett bűnökért.

Valamikor 30 millió magyarról ábrándoztunk, hatalmas nagy ország voltunk. Most szét vagyunk szakítva, ellenségeink, mint a keselyűk, lesnek ránk. Ez a férfi a hazaszeretnek a magyar érzésnek igazán tündöklő példája.

Szabad-e akkor nekünk polgártársaink között vallásuk miatt különbséget tenni és még külső ellenségeinkkel is szövetkezni, csakhogy kisebbbük azt a maroknyi magyartg

(Ugy van! Taps.)

Beszédét így fejezte be:

A tatárjárást, mohácsi vést átéltük és volt reményünk a jövőben, akkor most is időszerű, hogy ezekről a polgárokról emlékezzünk, akiknek ugyanez volt az ideáljuk, a független hazá és a szabad polgári társadalom. (Éljenés.)

Lenz Géza dr Juhász Ignáczról

A hosszantartó taps után Lenz Géza dr., a Tisza István tudományegyetem rektora szólott Juhász Ignáczról.

A közéleti ember élete — kezdte beszédét — nem szűnik meg a koporsónál, eszméi ott élnek az utódok lelkében. Példa erre Juhász Ignác, akit nagybátyjától, a gazdag és befolyásos ügyvédől, ahol fényes jövő várt rá, szólított el a függetlenségi eszme.

Debrecen mindig három kormánypárti képviselőt küldött a parlamentbe. 1878-ban nagy csapás érte a debreceni függetlenségi pártot: Patay István alezredes, ennek a körnek és az akkori függetlenségi pártnak elnöke meghalt. Maga Kossuth Lajos is részvételével intézett az özeveghez. Az ezután következő országgyűlési választáson történt meg először, hogy három függetlenségi jelölt került ki győztesen a választási küzdelemből. E győzelem egyik eszközüje Juhász Ignác volt, aki hátréba vonult. A babarékot, a mandátumot másnak hagyta.

Sok mindent szoktak felhozni ezen függetlenségi rezsim ellen, azt azonban nem lehet tagadni, hogy a polgárság hazaszeretete soha olyan fokon nem volt, mint akkor.

Nagy Vince a Habsburg-propagandáról és az irredentizmusról

A Függetlenségi Kör helyiségében vasárnap este társasvaosorát rendezett és ez alkalommal zsúfolásig megteltek a kör összes helyiségei az ünnepi hangulatú közönséggel. Az est egyetlen szónoka dr. Nagy Vince nemzetgyűlési képviselő volt, aki frappáns, friss szárnyalású beszédet tartott.

Végtelen örömmel látom azt, — mondotta, — hogy Debrecenben a gyakori rossz híresztelések ellenére is megvan még a kegyelet érzése haladni nagy vezéreinek emléke iránt és megvan még a kossuthi ideálokért való lelkesedés. Aki a mai politikuskok közül tagja volt a régi parlamentnek, az fájdalmasan tapasztalhatja azt a mélyleges szakadékot, amely a most együtt ülő nemzetgyűléstől elválasztja színvonal, komolyság és tisztesség dolgában. A régi politikai életnek volt cselekvő és tekintélyes politikusa az a három férfi, akiknek ma az arcképet leleplezték. Kemény, puritán, tehetséges ellenzéki politikuskok voltak, de az ellenpárt akkoriban nem ellenségek, hanem ellenfélnek tekintette az ellenzék tagjait. A mostani kormányzat rosszindulattal és gyűlölködéssel fogadja minden erőfeszítésünket, másrészt pedig a kormány „ellenzéki” barátai mindenáron fel szeretnék robbantani a demokratikus blokkot, hogy a saját kis pecsényéiket megsüthessék a hatalom tüzeinél.

A királykérdést dobták most újból a közvéleménybe könyvelmi kezek. Kis önző érdekeso-

Juhász kissé konzervatív volt, de a nál magasabban állott a felekezeti torzalkodások felett.

Munkásságát egy ispotály és egy szegényház, városi kórház bizonyítja

és hogy kulturális tekintetben milyen magasfokú érzéke volt, annak bizonyossága Debrecennek „iskolák városa” elnevezése.

Juhász Ignác igazságos, becsület-érző, a tudományokat őszintén szerető, szívóságáról ismert férfi volt. Ha Kiss Albert és Bakonyi Samu naggyá lettek, azt az ő szervező erejének köszönhetjük. Egyszerű ember volt, aki nem a hatahások, hanem a vele lelkikörönságban élők barátságát kereste.

Emléke megérdemli a hahatatlanság mirluszkoszoruját. Az ő képe, ezen hármias kép látásával pedig növekedjek fel a magyar hazafiságot megbecsülni tudó új nemzedék, amely az ő lelkük lángjával vigye diadalra az ő megkezdett munkáikat: a független, a szabad, a boldog Magyarországot! (Zajos taps és éljenés.)

A lélekemelően szép ünnepség után Deák István elnök bezárta a közgyűlést, amelynek közönsége végezetül a Himnuszot énekelte el.

portok valóságos falusi korteskedést üznek egy fiatalember érdekében, hogy biztosítsák a hatalmat saját részükre.

Teszik ezt akkor, amidőn az ország lakosságának óriási tömegei a fullasztó kenyérgonddal küzdenek és az ország gazdasági újrateremtéséhez kellene minden épkezláb embert csatasorba állítani. Mi, akik Kossuth tanítása alapján Habsburg-ellenesek vagyunk, mert levontuk a következtetést a 300 éves Habsburg-uralomnak, azt látjuk, hogy sem a escheknek, sem az osztrákoknak nem kell a vérükből való Habsburg-esalád, csak épen a magyar főuri köröknek. És ezekben a súlyos napokban, amikor legtöbb polgár háztartási gondjai között vergődik és mi is felfüggesztettük az államforma kérdésére vonatkozó küzdelmünket az ország gazdasági helyreállításának zavartalanabb elősegítésére, akkor feltűnnek a kis önző politikuskok, akik ismét a gyűlölködést akarják beléplántálni a magyar közvéleménybe. Ismét a királykérdéssel foglalkoznak. Mikor mi felemeltük tiltakozó szavunkat és kértük a kormányt, hogy engedje ezeket a kis játékokat, amely visszaélés a magyar nép érdekeivel, mert elveszítjük külföldi hitelünket és elveszítjük megmaradt kis belső békeségünket is: a kormány langyos nyilatkozatokat tett, semmi többet, pedig

mi nem engedhetjük meg magunknak a részeg ember luxusát, aki tör-zuz a saját házában,

Króh-áruház

Dégenfeld-tér

Kötöttárúk osztálya ajánl:

Fegyházban kötött női harisnya	9
Musselin női harisnya, minden létező színben	30
Fátyol női harisnya, minden létező színben	45
Fegyházban kötött férfi zokni	7
Finom flór férfi zokni	34
Elegáns divat, egész finom flór zokni	50
Női kötött ujjas mellény	150
Női kötött ujjas mellény	220
Kabát	
Gyermek patentyezru harisnyák 8 1/2 számonként 1000 korona emelkedéssel.	
Árak ezer koronákban.	

Íp a gyermeke?

Házpajz, pipallás, bőrbetegségek, kullanczok, kullanczok ellen

HÖFER
GYERMEKHINTÓPOR
GYERMEKKRÉM
GYERMEKZAPPAN
MAGYARORSZÁG ÉS NYUGAT-ÉS KELEP-ORSZÁGOKBAN
KARIZZADA/ELLEN 3/2 HINTÓPOR

ahelyeit, hogy rendezzék a háztartását.

— Debrecenben már történt egyszer egy templomgyalázás, de amit most a királykérés aláírásával csinálnak, az még súlyosabb meggyalázása a debreceni Nagytemplomnak, ahol 1849-ben kimondták a trónfosztást. Pedig akkor hatalmas, ellenséges hadseregek álltak szemben a maroknyi magyar felkelő csapatokkal, amíg most a nemzetgyűlés törvényileg detronizálta a Habsburg-házat az egész művelt világ jóváhagyásával. De vegyék tudomásul az illetékesek, hogy

a Habsburg-ház fő vagy oldalágának visszahozatala ellen a magyar polgárság, parasztság és munkásság óriási tömegei tiltakozni fognak most is a végletekig.

— Ez az ország nem lehet többé a mágnásosztály játékszere. Nem vagyok demagóg, nem akarom lebecsülni a mágnásosztály képességeit, de a magyar mágnásság maroknyi csoportja ne akarjon aiktaturát gyakorolni a magyar életben a dolgozók milliói felett, hanem külföldi példára igyekezzen elhelyezkedni a produktív polgári életben és elégedjék meg annyi közéleti helyfoglalással, amennyi száma és képessége szerint megilleti.

— Ennek a nemzetnek a gazdasági lezuhanás föltámasztására kell kiszabadulni. Amíg gazdaságilag nem állítjuk talpra Csonkamagyarországot, addig a handabandázó irredentizmus nem érhet el semmi eredményt. Teremtünk itthon olyan állapotokat, hogy nemcsak elszakított véreink, de a megszállott területen levő nemzetiségek is visszavágyjanak hozzánk.

Az elrablott területekhez csak kultúrával, demokráciával és normális gazdasági élettel juthatunk el.

Mi minden alkalommal felajánlottuk ehhez a nagy munkához segítő kezünket, de a kormánynak fontosabb a hatalom megtartása, mint a komoly, nemzetmentő építőmunka, amelyben minden magyar egyenlő joggal vehet részt.

— Mi a kossuthi politika jeltéményesei vagyunk és nem tesszük le addig a fegyvert, míg Kossut eszméi nem jutnak átadatra ebben a szerencsétlen, leigázott országban.

Nagy Vince beszédét gyakran szakította félbe az élienés és taps. A kiváló politikust beszéde végeztével percekig tartó tapsviharral ünnepelte a lelkes hangulata közönség.

A harmadik évezredben lesz a vásárpénztár a városé

A Debreceni Vásárpénztár Részvénytársaság szerződését most mutatják be a tanácsnak, amely hétfői ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel.

A főveti leltár és becslés szerint a város által a Vásárpénztárnak átadott telek és régi épületek értéke 260.000 aranykorona, az azóta emelt épületek értéke 65.000 aranykorona. A városi tanács tudomásul vette ezt a becslést, valamint a törlési tervet is és felhívta a Vásárpénztárt, hogy a szerződés szintén kötelezi, mielőbb építse fel.

A törlesztési terv szerint a Vásárpénztár 75 éven át tartozik amortizációs részletek és 3%-os kamat fejében 10.800 aranykoronás évi törlesztési összeggel leírni a követelést s 75 év múlva az egész telepet minden ellenérték nélkül ingyen a városnak átadni. A város tehát 2000-ik évben kapja meg a telepet, illetve tekintettel arra, hogy a szerződés 2000. december 31-én jár le, 2001. január 1-én.

A városi tanács elrendelte a Déri-muzeum építésének megkezdését

Megirtuk, hogy a városi tanács — miután a Déri-muzeum telkének a cseréje a református kollégiummal nem sikerült, véglegesen elejti a Kálvintéri megoldásnak a lehetőségét és elrendeli a Déri-muzeumnak a Fűvészkerthben való felépítését és pedig azonnal.

Ez hétfőn meg is történt. Borsos József műszaki tanácsnok a tanács hétfői ülésén bemutatta a Sebestyén és Tóth céggel a Déri-muzeum építésére vonatkozó szerződést. A tanács elrendelte az építési munkák azonnali való megkezdését.

Elrendelte az építési munkák sűrű megkezdésének lehetővé tétele érdekében a terület megtisztítását. Utasította Pohl Ferenc főkértészt, hogy a

tervezett épület területén álló fákat azonnal termelje ki. Utasította a városi téglagyár igazgatóját, hogy a szükséges téglamennyiségnek az építés helyére való szállítását, nyomban kezdesse meg. Végül felhívta a vállalkozó Sebestyén és Tóth céget, hogy az építési munkálatokat azonnal megkezdje és az idén lehetséges munkákat úgy vezesse és folytassa, hogy

tavasszal az építést minden akadály nélkül újból megkezdhessék és a kitűzött időre be is fejezzék.

A Déri-muzeum épülete tehát már e héten építeni kezd és ha a tanács szállítására beáll, jövő télre már be is rendezhető.

A zsidók éppen olyan magyarok, mint mi, a háboruban épúgy véreztek, mint mi — mondta Publik tanácselnök

Az Erger-Berger éneklése: becsületsértés — Felmentettek egy zsidóasszonyt, aki visszaértegette az ergerbergerező katonákat

Budapest, november 23. 1924 októberében a kelenföldi úton Horváth Ferenc főhadnagy vezetésével az első honvédszázad egy-egy százada masírozott. Az Erger-Berger énekelte a század néhány katonája. Millgram Ármán kereskedő felesége az uccára sietett és a főhadnagy jelentése szerint az üzletjében megállva ezt kiáltotta az Erger-Berger éneklő katonák felé:

— Ti nagyobb gazemberek vagytok, mint a zsidók!

A főhadnagy feljelentésére a katonaság intézménye elleni izgatás és becsületsértés címén indult meg az eljárás Millgram Ármán ellen, akinek ügye ma került főtárgyalásra a budapesti büntetőtörvényszéken Publik Ernő táblabíró tanácsa előtt.

— Nem érzem magamat bűnösnek. — védekezik a kelenföldi szatós felesége.

— Nagyon jól voltam háborodva, első férjem a harcban elesett, második férjem is 36 hónapig volt a fronton.

Ezután a tanúkihallgatásokat kezdi meg. Elsőnek a századparancsnokot, Horváth Ferenc főhadnagyot hallgatja ki a bíróság.

— Nagytétényből jöttünk a városba. Egyszerre csak láttam, hogy a század megáll, az éneklés megszűnik, zavar van. Előre szaladtam, egy játor már hozta is Millgramnét. Én is hallottam, hogy a század énekelte az „Erger-Berger” című dalt.

— Kérem szépen, — mondja most az elnök — mi mindannyian ismerjük az Erger-Berger-nótát.

Ez a nóta határozottan becsületsértő kifejezéseket tartalmaz, mert benne van az is, hogy: minden zsidó gazember.

— Ugy van — szolt közbe a főhadnagy.

— Az ilyen becsületsértő kifejezéseket énekelni — folytatja az elnök — olyan helyen, ahol mások is, zsidók is laknak, nem szabad. Ez az egész nóta becsületsértő. Miért engedik meg Önök, hogy a katonák ezt a nótát végig énekeljék?

— A lefűtés alkalmával, a vámon túl, — ismétli a főhadnagy, — meg van engedve a katonáknak hogy azt énekeljék, amit akarnak. A dal szerkesztője ellen nem indítottak eljárást.

— Dehogyan, ez nagy tévedés! — int az elnök. Ha a szerzőt nem csukták le, az még nem jogosít fel arra, hogy ezt a dalt nyilvánosan énekeljék.

— De mit szólna ön ahhoz, kérdi tovább Publik elnök — ha valaki azt énekelné, hogy minden magyar gazember?

— Pardon, — szolt a főhadnagy — a zsidó vagy faj, vagy felekezet, vagy vallás.

— Kérem, én nem vitatkozom önnel tovább, — mondja most Publik éingő, — vegye tudomásul, hogy

a zsidók magyarok, éppen olyan magyarok, mint mi, vegye tudomásul, hogy a zsidók éppen úgy véreztek a háboruban, mint mi, vegye tudomásul, hogy senkit sérteni nem szabad!

Bódi Sándor örmester a következő tanu.

— Szokták maguk gyakran énekelni ezt a dalt? — kérdi az elnök.

— Amikor a katonák hozzáfognak. A fiuk azt a nótát énekelik, ami éppen eszükbe jut.

— Tudja ön, — kérdi a védő, — hogy ennek az asszonynak a zsidó férje elesett a háboruban?

— Ehez semmi közöm, — vont vállat az örmester.

A bíróság néhány perces tanácskozás után meghozta ítéletét, melyben

bűnösnek mondja ki ugyan felhatalmazásra üldözendő becsületsértés vétségében a vádlottat, de felmenti

a büntetés kiszabása alól.

A törvényszék — hangzik az indokolás — a nótának éneklését jogellenesnek, kihívónak és botránvkeltő viselkedésnek tartja, amely alkalmas volt arra, hogy Millgramnét, akinek első férje a háboruban elesett, felháborítsa és az inkriminált kifejezésre késztesse.

Ravasz püspök nem azonosítja magát a fajvédők politikájával.

Budapest, nov. 23. Az elmúlt hét vasárnapján Lendvai-Lehner István ceglédi kerületében képviselői beszámolót tartott, amelynek során a népgyűlés több kurzusvezérnek üdvözlő táviratot küldött. Ilyen távirattal szerencsétlerttek dr. Ravasz László református püspököt is, aki most levelet intézett a ceglédi népgyűlés elnökéhez, amelyben megköszöni az üdvözlést azzal a határozott elvi kijelentéssel, hogy az üdvözlést, mint magyar hazafi elfogadja, de mint politikus nem, mert egyáltalán nem azonosítja magát Lendvai-Lehnerék fajvédő politikájával.

A Református Tanítók Evangéllumi Szövetségének nagy gyűlése

Vasárnap kezdte meg Debrecenben több napos országos gyűlését a Református Tanítók Evangéllumi Szövetsége. A gyűlésre az ország református tanítóságának és lelkesi karának igen sok kiváló tagja jött Debrecenbe. Két-százötven résztvevője volt a nagygyűlésnek.

Vasárnap délelőtt a Nagytemplom-

Drága barátom

mindig oly szomorúnak látlak! Igen, a fejfájás és nemünk sok egyéb fájdalma szomorú ajándéka a természetnek! De a tudomány egy olyan szert adott, mely enyhülést és gyógyulást hoz. Tégy te is kísérletet a

Bayer-féle

Aspirin-tablettákkal és dicséremi fogod a nagyszerű hatását. Ügyelj azonban a Bayer-féle eredeti csomagolásra és a zöld papírszalagra.

Egy sorsjegy 10,000 korona!

— de nem biztosan nyer. —

Ellenben 10,000 koronáért vehet

NEUMANN NÁNDOR

Debrecen legszolidabb és legrégebb festéküzletében
Csapó-utca 8. sz.

- 1 liter legfinomabb petróleumot,
- 1 drb jó száraz mosószappant,
- 2 drb fényes vasport és
- 1 csag asszonydicséret mosóport.

ban istentisztelet volt, amelyen Góde Lajos budapesti lelkész mondott prédikációt. Ezután megkoszorúzták a gályarabok emléket, ahol Zsemlye Gyula alelnök mondott szép beszédet.

Dél előtt és délután volt a gyűlés, a melyen Törös Károly tanító, Csikész Sándor dr. egyetemi tanár tartottak előadást, este pedig a Kossuth uccal templomban, amelyet igen szép közönség zsúfolásig megtöltött, vallásos esemény volt. Molnár Ferenc lelkész megnyitóját követően Kovács Kálmán tanító szép versét szavalta, Debreceni Kató szövegének után Viktor Gabriella dr. a szövetség célját fejtette. Nagy András kántor énekelt és Frérs Elek bibliamagyarazatot tartott.

Hét főt folytatták a konferenciát. Veress István nyitotta meg a nagygyűlést. Majd Szabó László budapesti református lelkész a tanító és lelkész együttműködésének szükségéről beszélt. Mély hatást keletkeztető előadást tartott még Uray Sándor debreceni lelkész.

Délben az egyház tanácstermében tisztelgtek a nagygyűlés résztvevőit. Baltazár Dezső dr. püspök előtt, aki meleg szeretettel fogadta és köszöntötte a tanítókat.

Délután nagyértékű pedagógiai előadások voltak.

Új hivatalos magyar nyelvet és helyesírást tanulnak a városi tisztviselők

Ennek a címnek tulajdonképpen így kellene hangzania: Haldoklik a régi magyar hivatalos „írás”, alcím: Gyarapodik a múzeum anyaga. És az egész címet gyászkeretbe kellett volna tennünk.

Igen bizony, haldoklik, utolsó vonaglik az el van utazva, el lesz intézve, az ebek köve nem tartása, utasítatik, miszerint, a tatik, tetik és az az egyéb sok szép körmondat, a mely amiképen és mivelhogyan kezdődött az első oldalon felül, azonképen és valamint végződött a harmadik oldal alul. Mindezek most elmúlnak, amint elmúlt a varkocs, a kerekfarkú süjtásos kabát, valamint hogy aképen elmúlt 1813 is.

Elmúlnak pedig nem végső elyengülés, aggság okán, mert hiszen e szép hivatali „írás” ma is még erővel teljes, élettől duzzadó és élő valami. Nem, nem ágyban, párnák közt hal meg az írás, hanem ott esik el a harc zöld mezében. Holtteteme felett zúgó paripák taposnak végig, az új szavak, új mondatok paripái. És egykoron majd az írás-írások lelkese buvára, egy késői íradhatatlan Zoltay klássa és múzeumba viszi az elmúlt idők e szép emlékeit. Az újabb kornak embere ebámulva csodálja az íveszekerényekbe zárt elszáradt csodaszórnéket, amelyeknek nem ad többet életet a liktető fekete, kék vagy zöld vér: a tinta.

Felsőbb erószak öli meg. A belügy-miniszter. A miniszter, aki közölte a várossal, hogy Vargha államtitkár könyvet írt a magyar hivatali stílusról, a helyes hivatali magyar nyelvről s elrendelte, hogy ebből a könyvből rendelkezjenek a hivatalnokok részére. Hadd tanulják meg a helyes magyar írást. Hiszen az életben, otthon, a társaságban a legtöbbje egészen normálisan beszél és ír, csak amikor hivatali irásztalához ül, akkor alakul át benne valami hivatali stílussá.

A tanács engedelmességet a miniszternek és kimondatott általa, miszerint e könyvből husz példány rendeltek és az egyes hivatalok részére a belügyminiszter ur által elrendelt tanulmányozás és az abban foglaltak figyelembe vétele, valamint a fenforogható esetekben saját hatáskörben leendő felhasználás, nemkülönben alkalmazás és előadományban véleményes használatát végezték kiadaték és szétosztatik.

Rengeteg a panasz a telekértékdó miatt

A városi tanács hétfőn tartott ülésén szóba került a telekértékdó kivétele és behajtása, ami ellen rengeteg panasz érkezik be.

Magoss György dr. polgármester kijelentette, hogy nem is helyes az, hogy az év utolsó negyedében vetik ki és követelik be a telekértékdót. Senkinek sincs jövedelme s a háztulajdonosok a házből nem tudják kiszorítani ezt a meglehetősen nagy terhet jelentő összeget.

Zöld József tanácsnok: Tulajdonképpen az állami adó a súlyos teher és mert itt nem kapnak kegyelmet, a városhoz fordulnak az adózók, hogy a telekadónál kapjanak engedményeket és kedvezményeket. Peig azt a deficitet, ami a hortobágyi legelődíjaknak 20 aranykoronáról 15 aranykoronára történt leengedéséből keletkezett, ebből a telekértékdó bevételeiből akar-

ta a tanács fedezni.

Balla Bertalan dr. tb. tanácsnok megjegyezte, hogy az a körülmény, hogy a telekértékdó évközben nincs kivétele, nem lehet oka kedvezményre s engedményre, mert hiszen mindenki tudja, hogy a szabályrendelet szerinti fizetnie kell.

Magoss György dr. polgármester: Nem így van a dolog. Hiszen magának is tízmilliót kell fizetni. Mit csinál most az, akinek nincs semmi egybe, mint egy kis házacskája.

A városi tanács végül abban állapodott meg, hogy általános moratóriumot nem ad ugyan a telekértékdó fizetésére, de egyes esetekben, ott, ahol szegényemberről van szó és méltányossági szempontok forognak fenn, halasztást ad, vagy más kedvezményes intézkedés tételére hajlandó.

December 10—17-ig tart a debreceni kirakatverseny

Az Omke debreceni fiókja díjat ajánlott fel a versenyre

A debreceni kirakatverseny rendező bizottsága vasárnap délelőtt nagy érdeklődés mellett tartotta meg ülését az Iparkamarában, Békés Lajos elnöke alatt.

Megállapította a bizottság, hogy a kirakatverseny december 10-én reggel 8 órától 17-én este 8 óráig tart. Békés Lajos elnök örömmel mutatott rá arra a rendkívüli széles körben megnyilvánult érdeklődésre, amelyet a kirakatverseny nemcsak Debrecen, kereskedői és iparosi között, hanem Debrecen határain túlmenően Budapestben is keltett. Ez a körülmény teszi szükségessé, hogy már most foglalkozzék a rendező bizottság annak gondolatával, hogy

a versenyeket állandósítsa és évről-évre megismétlje.

A bizottság a versenyszabályokat kinyomatja és részletes felhívás kapcsán megküldi a kereskedőknek és iparosoknak. A részvételi díjat 150.000 koronában állapították meg; ezt e hó 30-án délután 6 óráig kell a rendezőbizottság irodájában (iparkamara, magas földszint 4. sz. szoba) befizetni. Ugyanaddig kell bejelenteni a versenyben való részvételre irányuló szándékot. A rendezőség kérelemmel fordult a polgármesterhez, valamint a világitási vállalat igazgatóságához, hogy a világitási zavartalanágát biztosítsák, amennyiben pedig a világitási zavarokat a villamos vezeték terhelése okozza, ez időre engedjék meg a gázvilágítást ott, ahol a gáz be van vezetve.

Az értekezlet szűkebb bizottságot küldött ki, amelybe Békés Lajost, Kontsek Gézá, Farkas Andort, Kardos Gyulát, víláz dr. Dávid Gézá, Benyás Emilt, Zelinger Edét, dr. Radó Rezsőt, dr. Harsányi Imrét, Nagy Józsefet és Szalai Józsefet választották meg. Az alkalmazottak részéről esténként hívják meg az erre a célra kijelölt kiküldöttet. December 6-ára,

a versenyt megelőző vasárnapra a vasárnapi munkaszünet felfüggesztését, a versenyt megelőző három köznapra pedig az üzletben a kirakatversennyel kapcsolatos teendők végzésére a zár-

órán túl való dolgozás megengedését kéri

az illetékes hatóságtól.

Farkas Andor az Omke képviselőtében bejelentette, hogy a debreceni Omke figyelemmel arra a fontos érdekre, amelyet a kirakatverseny a helyi iparra és kereskedelemre jelent, a verseny sikerének előmozdítására díjat ajánlott fel. Ezzel kapcsolatban a többi érdekképviselet, nagyobb pénzintézetek és vállalatok is felkéri, hogy ajánljanak fel díjat a versenyre, a városi tanácsot pedig, hogy a versenybíró bizottságba tagot küldjön és díjat tüzzön ki.

Lázár Béla a debreceni festőkről és műgyűjtőkről

A Szinyey Társaság tálrata bezárt, tegnap összecsomagolták a megmaradt képeket. Dr. Lázár Béla, a nagy magyar műkritikus, a kiállítás lelke, aki egy hét óta nagy erővel dolgozott a tárlat sikerén, debreceni impresszióiról a következőket mondotta:

— Egy emberöltővel ezelőtt voltam Debrecenben, mikor az állami főreáliskolához tanárnak kineveztek. Idejöttem s visszamentem, visszariasztott a por és a maradásig. Párisba menekültem Munkácsy Mihályhoz. Talán ma is itt volnék tanár, ha itt maradtam volna. Nem tagadom, némi aggodalommal jöttem le, a régi impressziók még erősek voltak. Az új impresszió azonban mindent feledtetett. Csinos, tiszta uccákat, szép házakat, a Nagytemplomot s az előtte lévő teret, az egyetemet láttam s nem kell többet mondanom.

— De nemcsak a város külső képe változott, hanem az emberek is. Duzzadó energiák feszülnek ebben a városban, nagy tehetségek bontogatják szárnyaikat. Néha úgy tetszett, mint ha Jókai valamelyik regényéből léptek volna ki az emberek, akiket megismertem. A Szinyey Társaság baráti körének elnökeiről csak azt tudtuk, hogy nagy műbarát s ime, kiderült, hogy istenáldott tehetségsűjtő a javából, aki csak elrejtőzött a hírnév elől.

Itt találtunk a Művészklubban néhány valódi tehetséget.

akiket már ellepni készült a por. — Hogy csak kettőt említsék a sok közül: Toroczkaik Oszvaldot, akit jól ismer a debreceni közönség és Holló Lászlót, akit nem ismer a debreceni közönség sem. A Szinyey Társaság azon dolgozik, hogy ne ismétlődjék meg Szinyey Pál esete mégegyszer, akinek hat évi várt kellett várni, míg felfedezték. Gondunk lesz a vidéken élő tehetséges művészekre.

— Legközelebbi terveink? ...

A londoni Szinyey-tárlat elvisszük Párisba.

ott magyar hetet csinálunk. Már minden elő van készítve. Bemutatjuk a magyar zenét, Bartókot, Kodályt, a magyar irodalmat Petőfitől Adyig; párisi nagy színházak nagy művészei és művésznői fogják szavalni a nagy magyar költők műveit Térey Sándor francia fordításában, aztán felolvasásokban ismertetjük a magyar művészetet.

— Debrecenbe mikor jövünk?

Nagy meglepetés volt számomra, hogy egy-két nagystíli műgyűjtőre akadtam itt.

Ungár bankigazgató urnál egész tárlatra való kép akad. Talán ezzel kezdjük jövőre: összegyűjtjük a műgyűjtők birtokában lévő képeket s kiállítjuk. Valamelyik udvari szobában talán lappang egy nagy magyar festő képe ... talán a korai Barabás valamelyik szép munkája is előkerül.

— Az erkölcsi sikerrel meg vagyok elégedve, a szeretetteljes fogadtatást nem lehet elfeledni, sem a sajtó önzetlen, lelkes támogatását. Anyagi eredményt nem kaptunk, nem is várunk, a társaság jól tudta, hogy az ilyen kirándulás áldozatokkal jár. De kulturális kötelességünk, programunk s nagyon örülök, hogy lejtünk. A viszontlátásra!

Megalakult a Kékosz debreceni csoportjának hitelszövetkezete

A Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetségének (Kékosz) debreceni csoportja vasárnap délelőtt megalakította hitelszövetkezetét: a Debreceni Népbank mint szövetkezetet átvette s azt saját cége alá folytatta.

A rendkívüli közgyűlést Sándor Lajos földbirtokos nyitotta meg s bejelentette a Népbank igazgatóságának és felügyelő bizottságának lemondását. A közgyűlés ezt elfogadta s megválasztotta az új igazgatóságot, mely 15 tagból áll. Az igazgatóság elnöke lett Aczél Géza, alelnökök Zelinger Ede és dr. Sarkadi Sándor, ügyvezető igazgató Mándoki Ferenc, jogtanácsos dr. Salgó László. Azonkívül megválasztotta a közgyűlés a felügyelő bizottság 3 tagját és az igazgatótanács 20 tagját.

A hitelszövetkezet heti törzsbetéteket fogad el és részjegyek jegyzését. Működését január elsején kezdi meg, helyisége Hunyadi ucca 2. sz. alatt lesz. (Royal.) A Kékosz agilis vezetősége még tovább halad a megkezdett úton s különösen tagjai érdekében fejt ki erős tevékenységet.

A boszorkányhit utja

— Haász Imre könyve. —

Érdekes történelmi munka hagyta el a napokban a sajtót. Dr. Haász Imre, debreceni fiatal tanár könyvet írt a boszorkányokról, különösen a boszorkányhit magyarországi fejlődéséről. Az Árpádok korától kezdve egészen a hírhedt szegedi boszorkányegótésig, 1728-ig minden kis adatot számbavesz s úgy építi fel érdekes elméletét. Dr. Haász szerint nem a sötétnek hírlt középkorban, hanem az uikor első századaiban volt legerősebb a boszorkányüldözés, a humanizmus és reformáció századában

Kabát, Kosztüm, Ruhaszövetek, selymek, divatflanelék és mindenféle OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek!

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísérni!

Aszodi és Róth divatáruháza

A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállítól. Tisztviselőknék 5% kedvezmény!

lobogtak legmagasabba a boszorkányégető máglyák lángjai. Honnan ez a különös ellentét, miért esik egy időre a felvilágosodás kezdete a babonás boszorkányhit tombolásával, erre a kérdésre igyekszik a szerző leginkább megfelelni. S ennek a kérdésnek a vizsgálatában a magyar történelmi problémák egész sorozatára bukkan, amelyeket fiatalos nekibuzdulással, de alapos tudományos készültséggel is egyfől-egyig meg akar fejteni. Hogy megoldásai helyesek, megállapításai érvényesek-e, azt a szakkerületi történettudományi bíráló eldönteni, annyit azonban bizvást elmondhatunk, hogy dr. Haász könyve, mint nem közönséges tudásra valló, tartalmas munka számot tart a művelt közönség figyelmére.

„A boszorkányhit útja” kapnató Hegedűs és Sándor r.-t.-nál, ára 40.000 korona.

HIREK

— **A kormányzó és Baltazár Dezső püspök jelenlétében iktatták be a kenderesi lelkészt.** Vasárnap szünnap keretében iktatták be ifj. Csánky Benjámin református lelkészt, Csánky Benjámin egyetemi tanár fiát, a kenderesi lelkészségbe. A beiktatáson, amelyet Török Imre esperes végzett, résztvett Horthy Miklós kormányzó és Baltazár Dezső dr. püspök is. A beiktatás után a községében ebéd volt, amelyen Baltazár Dezső püspök mondta az első felkiszórtót a kormányzóra, majd Török Imre esperes köszönte meg a kormányzóknak és Baltazár Dezső dr. püspöknek a beiktatáson való részvételüket.

— **A templomegyesület november 25-én, szerdán délután fél 6 órakor tartandó irodalmi délutánjára belépő jegyek a központi lelkészi hivatalban 10.000 és 5000 koronáért kaphatók. Tíz irodalmi délutánra hirteljegyek 80.000 és 40.000 koronáért ugyanott kaphatók.**

— **A debreceni zsidó főiskolai hallgatók december hó 5-én, szombaton este tartják sazonnyitó teastélyüket a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben.**

— **Az adóvallomások kiállítás díja** A városi tanács kimondta, hogy az adóvallomások kiállításának díja, amennyiben a adóalap 2000 korona, 2 aranykorona, amennyiben 2000—5000 korona, 4 aranykorona. Ezeket az adóvallomásokat az adóhivatal tisztviselői csak hivatalos órán kívül állíthatják ki.

RISKÓ BÉLA

nőldvatterme
Ferenc József-ut 26. sz.
Arat a viszonyhoz képest
mérésre kelte.

— **A Kézmuiparosok és Kereskedők Orsz. Szövetsége (Kékosz) debreceni csoportja a Royalbeli klubhelyiségében november 28-án, szombaton este 8 órakor felolvasással egybekötött családi jellegű barátságos helyiségavató estélyt tart vacsorával egybekötve. Dr. Halm Aladár gyermekorvos a gyermek ápolásáról és neveléséről tart felolvasást. Gáspár Béla központi titkár szabadelődést tart. A vacsora nem kötelező, aki azonban arra igényt tart, jelentkezék Fekete Lajos háznagnál (Piac ucca 66. szám.)**

A zsidóság elsősorban és mindenekfelett magyarnak valija magát — mondja Vazsonyi

„Az integer Magyarországért szívesen lemondunk jogainkról”
— **A numerus clausus ügyét nem külföldön, hanem idehaza akarja a magyar zsidóság elintézni**

Budapest, november 23. A magyar zsidóság vasárnap délelőtt tartotta jubiláris díszközgyűlését a Vigadó nagytermében, amelyet zsufolásig megtöltött az ünnepi közönség. A díszközgyűlésen a kormányt Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, a belügyminisztert Blaha Sándor dr. államtitkár, a fővárost Ripka Ferenc főpolgármester képviselték, megjelentek továbbá Wlassics Gyula báró, Berzevicsy Albert, Rákosi Jenő, Bárczy István, Rassay Károly, Sándor Pál, Pakots József, Fábrián Béla, Bródy Ernő és még számosan.

Vazsonyi Vilmos tartott nagyszabású ünnepi beszédet, amelyben kifejtette, hogy a zsidó felekezet ügye egybeforrt a magyar nemzet sorsával, a magyar alkotmányosságnak, jogegyenlőségnek, demokráciának állapotával.

Az emancipáció már a szabadságharcban megvalósult, mert 20.000 zsidó honvéd küzdött a magyar szabadság védelmében.

A magyar zsidóság mindig rábízta magát a magyar ügyre, a nemzeti irányra, mert tudta, hogy az általános emberiség és a nemzeti ügy diadalával győz az ő ügye is, amely el nem választható a hazától, a magyarságtól.

A zsidóság elsősorban és mindenekfelett magyarnak valija magát, nem magyar zsidóknak, hanem zsidó magyarnak.

— Mi ragaszkodunk öseink hitéhez — folytatta Vazsonyi, — de hazánkat nem adjuk, magyarok vagyunk, magyarok maradunk.

Ha szenvedésünkre megválthatnók a nemzetet, ha a mi jogaink megcsorbitásával egy lépésre előbbre jut a magyar hlszekegy gondolatához: az integer Magyarország, — mi szívesen lemondunk a jogainkról. De jól tudjuk, hogy a magyarság ügyét nem a gyűlölet viheti előbbre.

Nagy tetszés közben mutatott rá Vazsonyi arra, hogy a magyar zsidó-

ság nem panaszkolja föl sebelt, külföldi segítséget kérve, hanem idézi a nagy magyar politikusok, Kossuth, Deák, Eötvös József, Szemere Bertalan lelkét, mindazokét, akik szellemi és erkölcsi értéket képviseltek ennek a nemzetnek a multikában.

Vazsonyi beszéde után Klebelsberg kultuszminiszter Bethlen miniszterelnök és a magyar kormány üdvözlését tolmácsolta. Ripka Ferenc főpolgármester a főváros nevében beszélt és megállapította, hogy

a zsidóság ma is élő, hajtóerő és Budapest gazdasági és kulturális fejlődésében mindig jelentős szerepet játszott.

A zsidó hitközségek vasárnap délután tanácskozássra gyűltek össze Lédérer Sándor elnöke alatt. A tanácskozáson Hevesi Simon főrabbi előterjesztette az előkészítő bizottság javaslatát, amelyben a hitközségek megállapítják, hogy

a zsidóság a numerus clausus intézménye ellen küzdve csak a magyar alkotmányra támaszkodhat és nem hivatkozik a békeszerződésnek a felekezeti egyenjogúságot követelő pontjára.

A zsidóság a magyarság részének vallja magát és a békeszerződést, amely a nemzet gyászja, nem tarthatja jogforrásnak. A numerus clausus ügyét idehaza akarja a magyar zsidóság elintézni a maga kormányával és törvényhozásával. Nem fordul külföldi tényezőkhöz segítségért és ha ezt a segítséget, még ha jószándékból fakad is, magától elhárítja. Az egybegyűltek vita nélkül egyhangulag elfogadták a javaslatot és kimondták, hogy a kormányhoz beadvánnyal fordulnak a numerus clausus ügyében. A kiküldötték ezután Vazsonyi Vilmos javaslatát is elfogadták, amely szerint a főrendiházba nem a zsidó irodák vezetői kerülnek, hanem a hitközségek demokratikus szavazással választják meg hivatalos főrendiházi képviselőiket.

a reményben, hogy a belügyminiszternél megértésre találunk.

— **Ácsmesterek szakosztályi ülése.** A debreceni ipartestület képzett és szakosztálya kedden délután 5 órakor az ipartestület kistanácsstermében a könyvvezetési kötelezettség tárgyában ülést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel teljes számu és pontos megjelenést kér az elnökség.

— **Bigámiaért nyolc napi fogház.** Czeisberger Oszkárné péceli asszony 1913-ban megindította a válóper első féléje ellen, de a pár nem nyert beféléjét, mert a férfi Tamás János 1914-ben a harctéren meghalt. Az asszony közben ismét férjhez ment, meg sem várta első férj holtánnyilváníását. A debreceni törvényszék ma vont a felelősségre az asszonyt és tekintettel az enyhítő körülményekre, nyolc napi fogházra ítélte kettős házasságért.

— **Téves híradás.** Felkértek a következő hír közlésére: A Debreceni Hírlap tegnapi, november 23-iki száma téves információ alapján arról adott hírt, hogy Balás Károly kormányfőtanácsos vasárnap este ülte meg barátai körében meghitt

családi ünnepség keretében ezüstlakodalmát. A híradás abban rektifikálendő, hogy a meleg családi ünnepség nem az ezüstlakodalom, hanem egyszerű házassági évforduló ünnep volt és pedig a közszeretnek örvendő házaspár házasságának 27-ik évfordulóját ünnepelte ez alkalommal a család meghitt baráti köre.

— **Rubinstein Erna hangverseny rendezésége felkéri mindazokat, kiknek jegyelőjegyzéseik vannak, hogy legkésőbb huszonhatodikán jegyeiket kiváltani szíveskedjenek.**

— **Ezer korona a perzselési díj.** A városi tanács az eddig 100 koronában megállapított perzselési díjat 1000 koronára emelte föl.

Deutsch Markus és Testvére

uri és polgári szabóság
Kossuth-u. 24. (Balogh-palota)
azonmunkák kivételos olcsó árban.

— **Nemzetgyalázásért elítelt asszony.** Gyekő Andrásné nyíregyházi asszony a tavaszon egy veszekedés során reprodukálhatatlan kifejezéssel szidalmazta a magyar nemzetet. A debreceni törvényszék Koháry tanácsa hétfőn Gyekőné nemzeti gyalázás vétségéért 15 napi fogházra ítélte.

— **Estélyi ruhára és kalapra toll, virág és bördiszeket, hozott anyagból akár divatlap után is, legújabb divat szerint készít. Diványpárna és terítő készítését és montirozását elvállalom, Miklós Magda, Piac ucca 4. földszint.**

— **Hőcipők, sárcipők javítása Molnár Testvéreknél, Nagytemplomnál. Telefon 797.**

— **Tükörgyártás, üvegsziszolás, kirakatok tükörzése. Sipkovits, Szív u. 14—15. Telefon 356**

— **Angol szövet különlegességek nagyválasztékban Feldheim Dezsőnél Piac 67.**

— **Honesort, diványt, matracot legolcsóbban, jó kivitelben vásárolhat Mandel kárpitosnál, Miklós ucca 31. Javítást, rendelést olcsón készít.**

SZÍNHÁZ

MUSOR:

Kedd: **A nóta vége.** Operette. Bérletszínház. Szegő Lilly—Tamás Benő.

A nóta vége prömierjéről vasárnap megjelent kritikánkba értelemzavaró sajtóhírbák csuszak be. A csontka részek helyesen így hangzanak: „... sikere valóban nem is a darabé, hanem kizárólag az együttetés, amit Remete Géza kitünően alakított ki.” — „Az együttes élén Timár Ila jár; lírája gyöngéd, bensőséges, kedvessége friss és közvetlen, finom bájjal, ragyogó szopránja szívvvel teli esendül s Kristóffal táncolt tangója lendületes.” — „Szilágyi Marcsa alakító-készségének réseit svunggal előggé jól dekorálja, énekben ugyanez a törekvése már kevésbé sikeres.”

A színházi iroda hírei:

A nóta vége szenzációs sikerű operett egész héten!

A nóta vége parádés Viktus szerepét ma, kedden bérletszínházban Szegő Lilly és Bélát Tamás Benő alakítja.

A nóta vége előadásain sikerei szerepelnek a paradicsom görbök!

A nóta végében Saltanova és Nikitin a ballettikárral táncolnak!

Ha jól akar mulatni, néze meg a Nóta végét, ezt a slágeroperettet!

Kedden
november 24.

APOLLÓ
A fehér apáca.

VIGSZÍNHÁZ
Mézeshetek a levegőben.

Kedden
november 24.

Mozgósínházak:

APOLLÓ: Az utóbbi évek egyik legmegragadóbb filmje „A fehér apáca”. Világatrakció! 12 felvonásban. A főszerepben Ulain Gish, Gyönyörű felvételek. A rendkívül érdekes téma és a színjátszás művészetének együttese.

VIGSZIHÁZ: Vigest!!! Mézeshetek a levegőben, viglákék, 6 felvonásban. A repülőgépek versenye, amelyek könnyelmű játékokat űznek az élettel a dícsőségért. Kísérők: Jónás te holdkoros vagy és Pilotti mint pénzbeszedő, bulleszk.

SPORT

DVSC-DEAC 1:0 (1:0). Bíró: Nagy Dániel. Az izgalmas mérkőzés első féldőjében a Vasutas, a II. féldőben a DEAC támadott többet. A győztes gólt az I. féldőben Polaneczky II. révén érte el a Vasutas. A Vasutasban Hübner szépen védett. Molnár emberfeletti munkát végzett. Jó segítőtársa volt Pál: a fejezet-sorban Pálkás volt a legjobb, Szolárszky megfélelt, Horváth teljesen formán kívül van. A csatázósorban csak Kántor és Polaneczky játéka elégtett ki. A DEAC csapatában Horváth kapus megfélelőnek mutatkozott, a hátvédök közül Barsi volt jobb. Ökrös jó középső edezetnek bizonyult, társai közül Cseszkó II. játéka említésre méltó, a csatázósorban Bereczky szép lövéseket produkált, megértő partnere volt Koháda. Gottenhuber nem való irányító csatázónak, László agilis, Pataky formán kívül van.

NyKISE-Ny. Börös 1:1 (1:0). Bíró: dr. Juhász Attila. A bajnoki lista két utolsó helyezetiének találkozására heves küzdelem eredményezett. A NyKISE jobb volt ellenfele-nél, azonban a jól működő Börös védelem minden támadást visszavert. A vezető gólt Politz II. rugta és Zaiácnak sikerült a kiegyenlítő gólt megszerezni, mely egyúttal egy értékes pontot jelent a Börösöknek.

Barátságos és ifjusági bajnoki mérkőzések. DKASE komb.—DMTE 3:2 (1:2). Barátságos mérkőzés. NyTVE ifj.—Ny. Börös ifj. 3:0 (1:0). DVSC ifj.—DEAC ifj. 1:0 (0:0).

Fővárosi eredmények: MTK-FTC 1:0 (0:0). Eldöntetlen eredmény lett volna reális. A győztes gólt Molnár szerezte meg védhetetlen lövéssel. NSC-33FC 0:0. Vasas-KAC 5:4 (3:1). UTE-Törökvis 2:1 (2:1). VAC-ETC 1:1 (1:2). III. ker.—BEAC 2:1 (0:0). Szeged: KFC-SZAK 2:0

(0:0). A Corinthian-győztes SZAK voresege nagy meglepetés.

KÖZGAZDASÁG

Megszállt a gabonapiac. A kínálat szűk keretek között mozgott és így az árjegyzőbizottság a buza és a rozs árát 750 koronával emelte. Az utingeri ára szintén 2500 koronával javult. A többi cikk ára változatlan. Hivatalos árfolyamok: Tiszavidéki buza 367—380, pestvidéki 360—375, dunántúli 367—372.5, rozs 230—235, takarmányárpa 225—235, sörárpa 300—330, köles 190—180, zab 235—250, tengeri 175—180, repce 590—600, korpa 160—162.5.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai: Angol font 345.450—346.450, belga frank 3225—3245, cseh korona 2109—2121, dán korona 17.755—17885, dinár 1258—1270, dollár 71.425—71.450, 71.230—71.630, francia frank 2767—2787, hollandi forint 28.638—28.758, lengyel zloty 10.225—10.325, leu 517—521, leva 517—521, lira 2862—2867, márka 16.975—17.025, osztr. schil. 10.053—10.055, 10.042—10.072, norvég korona 14.540—14.620, svájci frank 13.745—13.785, svéd korona 19.070—19.150.

Kalap . . 85 ezer

Bokavédő 50 „

Bőrkeztű 120 „

(Kutyabőr) Színes ing 95 „

2 gallérral

Wernernél,

Piac-utca 72. sz.

Szörmeruháit

legolcsóbban beszerezheti és átala-kíthatja legújabb divat szerint

KÖVÁRY szücsnél

Piac-u. 42., Pannónia-udvar.

Legujabb külföldi zenemű slágerek!

Donaldson: Come back To me.

M. Berk: Down Home Blues.

Schoebel: Snite 16.

Ropp: Sunset.

Morton: Gypsy Sweetheart.

Kahn: Look who's Here.

Magno: Paddling.

Cooper: Please.

Barris: Hong Kong Dream Girl.

Howard: I want you.

Frey: Molly.

Nelson: After The Storm.

Greer: Florida.

Ellington: With You Chocolate Kiddies.

Jackson: Throw—Down Blues.

Friend: Speech.

Woods: No One Knows What It's All About.

Lobley: Sleep.

Kaphatók:

Hagedüs és Sándor rt.

zenoműköskedésében, a főposta mellett.

Telefon 54.

Megérkeztek UNGHÁRY JÓZSEF ceglédi kertészetiéből

gyümölcsfák.

Vásárolhatók helyben BETHLEN-UTCA 5.

Butorraktáramat

vételkényezér nélkül tekintse meg. Olcsó lezállított árain felülmúlhatatlan!

Fenyves

butoráruház, Kistemplomnál.

Alapítva 1902-ben.

24 év óta fennálló műhelyem biztosíték arra, hogy csak jó munkát készítek.

GLATTSEIN kárpitos

Püspöki palota.

Állandóan nagy raktár.

Szeplő és májfolt ellen

Korzó „ÉVA” arckenőcsőt és szappant használjon.

FRANCIA és ANGOL PARFUMOK, valamint egyéb illatszerkülönlegességek, SZAPPAN-, FÉSŰ- és KEFEÁRUK legolcsóbban beszerezhetők a „KORZÓ” droguériában, PIAC-U. 42.

Ruhafestésben, tisztításban és mosásban

utólérhetetlen

Biró Arany Bika, mozi-bejárat. Értékesebb ruhákat felelősséggel vállal.

Figyelem! Megérkeztek Figyelem! BRUNNER GYULA női divatházába

Debrecen, Piac- és Simonffy-utca sarkán.

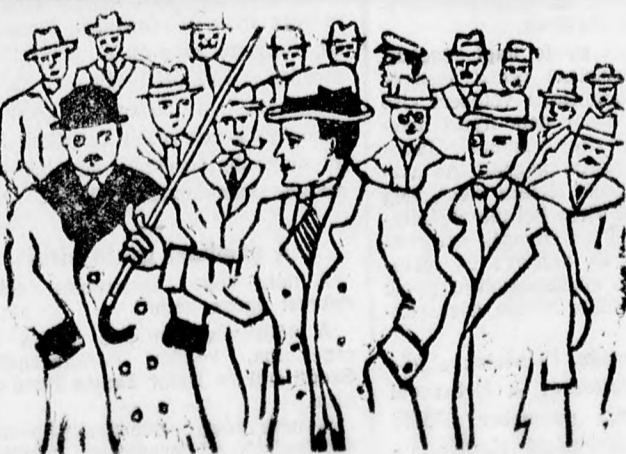
A legújabb divatu női- és gyermek-kabátok, bluzok, pongyoiák és boák, továbbá női szövetek, vásznak, kanavász, ág-és asztalgarnitúrák, paplanok, menyasszonyi kelengyék óriási választékban.

Figyelem! Olcsó árainmról tessék meggyőződni! Figyelem!

Vas- és faredőny

nagy raktár tokkal együtt. Külön alkatrészek is kaphatók. Budapesti árakból 10% engedmény. Mindenféle lakatosmunkát és javításokat jutányos áron vállalok.

FEKETE LAJOS lakatosmester PIAC-UTCA 66.

Előre!

Csak egy cél felé!

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfi-, fiuruha áruházába, hol nagyon olcsóért szép, jó és tartós férfi-, fiuruhák, kabátok szerezhetők be.

DEBRECEN, PIAC UCCA (közvetlen a „BIKA” alatt).

KÉREM A CÉGRE ÜGYELNI!

Legolcsóbb kárpitos és asztalos butorok Szántónál, Színház-átjáró

Ékszer javíttasson, készíttessen, Ékszer, órát vásároljon VÁGI ékszerésznél, Pia-utca 73.

Accumulatorokat
tölt szakszerűen, Bosch világítás, gyertyák, delezgyújtók, autoizzók, összes villamos cikkek. Rádió alkatrészek gyári árban. **Földvári debreceni l. elektrotechnikai gyár Széchenyi utca 55. Telefon 168.**

Patkány- és egérirtó

biztosan ölképes, hatékonyan szabadalmazva. — Házállatokra nem veszélyes! Nagyon olcsón kapható **STERN festékküzlötében PIAC-UTCA 10.,** Blikával szemben. Ugyanott poloska és svábbogár-irtószerből nagy raktár.

Ha olcsó szőrmét akar venni, Adler szücszhöz kell elmenni Batthyányi-utca 2.

E heti könyvujdonságok:

Raoul France: A föld eleje. (Nincs író, aki a természet világát annyi fényes tudással elárassza, mint aki a tudomány mélységeit annyi poézissal tudná lelkünkhez közel hozni, mint a magyar származásu Raoul France. A könyvet a város és a falu minden természet barátja kell, hogy elolvassa, terjesse és hirdesse.)

88.200.—

J. Oliv. Curwood: Kazán, a farkaskutya. (Egy pompás, okos kutya, ember és állatvilág közötti vergődését meséli el ez a történet. Középpontjában egy döbbenetes színekkel festett állatszerkelet áll.)

33.250.—

Guido da Verona: Joelise. (Egy különös viszony finom és izzó szövődése a feleség halálós ágya mellett. A lélek ezerarcú látat szerelmét, mely soha sem jut el a testi szerelmeig.)

73.500.—

Werner Emilia: Oltár előtt. („Szent Mihály” népszerű írójának egyik legérdekesebb műve, amelyben két fiú halálós vetélykedése egy leány szerelméért és az apai szív kínos vergődése egyik fia szeretetéért van megrázó erővel megírva.)

44.100.—

Dumas: Király a verpadon. (E könyv befejező része Dumas forradalmi regényciklusának, mely a Varrasló című kötettel kezdődött.)

66.150.—

Rider Haggard: A páviánzó. (Kedves szerelmi történet, mely Londonban kezdődik és Afrika őserdőinek mélyén ér véget, a vadak rejtélyes, csodálatos világában.)

9.600.—

Kaphatók: Hegedüs és Sándor rt. Könyvkereskedésben a főposta mellett Telefon: 54.

Petrik Károly és Társa
rőfös- és rövidáru üzlete
Debrecen, Szent Anna-u. 5.

Valódi angol női és férfi kabát- és ruha szövetek, mindennemű bélésárúk, kötött kabátok, mellények és szvetterek érkeztek

Petrik Károly és Társa
rőfös- és rövidáru üzletébe
Szent Anna-u. 5.

Női, férfi és gyermek harisnyák, keztyűk olcsó :::: árban :::: Szolid szabott árak!

GYENES ANTAL
központi fűtés, vízvezeték, csatornázás és fűrdőberendezési vállalat
DEBRECEN, ARANY JÁNOS UJCA 27. TELEFON 9-37.

Szathmáry István
építlet és butorasztalos
Rákóczi-utca 13. sz.
Olcsón készít és javít minden e szakmába vágó munkát.

Máthéi János
szereplő- és bádógosmester
DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 24.
Telefon 321.

A legutányosabb napi áron készítek garancia mellett vízvezeték, csatornázás, központi gőz- és melegvízfűtési berendezéseket, építlet, bádógos munkálatokat és javításokat.
Ha jó munkára van szüksége, forduljon cégemhez.

Szücsmunkák
legolcsóbban és pontosan, kész- és nyersárúk szolid árban beszerezhetők
ALTMANN szücsnél
Miklós-utca 22.

Legolcsóbb Legtisztább Legtakarékosabb
egyenletes fűtés csak **gázgyári koksszal** érhető el.
Ne vegyen drága külföldi árut, tegyen próbarendelést **a gázgyárban.**
1 mázsa ára 75.000 kor.
Házhoz szállítás 4000 korona és a forgalmi adó.
100 mázsán felül nagy ár- engedmény, kedvező fizetési feltételek
Telefon 74.

Mindenkinek érdekében áll **cipő szükségletét NEUMANN TESTVÉREK cégnél**

a Tisza-palotában beszerezni.
Ezen 20 év óta létező fennálló cég garanciát nyújt arra nézve, hogy nála mindenféle bel- és külföldi rámán varrott, valamint házilag készített szegezett női, férfi és gyermek

cipők

a legegyszerűbbtől a legegánsabb kivitelűig csak megfizethető minőségben s amellyel a legutányosabb árakban szerezhetők be.
Tisztviselők, egyesületek és ipari munkások 5% engedményben részesülnek. Megbízható egyének garancia ellenében részletfizetésre is vásárolhatnak.

Ócskavasat, fémet, csontot

legmagasabb ár mellett vásárolok. Használható adok hulladékvasért. Nagyobb tételt elszállítok.
FISCHER ANDOR TELEFON: 859.
Lakás: Szent Anna uca 48. sz. Telep: Szoboszlói ut 24. sz.

Óh, jaj! **EGGER** Éljen!

MELLPASZTILLAI
Köhögés, rekedtség és elnyálfokosodás ellen 65 év óta beváltak
Mégis ez az átkozott köhögés Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában Egger mellpasztilla csakhamar megszabadított

Divat-kezttyük

(Párisi minták szerint) minden szín- és kivitelben kaphatók esetleg rendelésre rövid idő alatt készülnek
SCHÖN SÁNDOR kezttyű-, közttyű- és orvosi műszertárban
DEBRECEN, PIAC-UTCA 14. Csapó-utca sarkán.

Korcsolyák

minden választékban
BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésben a Kossuth-szobor mellett.

APRO HIRDETÉSEK

Egyszeri közlés díja 10 szögig 2000 korona, minden további szó 200 korona. — Vastag betűs szavak duplán számítatnak. — Állást vagy foglalkozást keresőknek félárban.

POSTA

URIEMBER tisztességes ismeretiségét keresi asszony. Jelige „Csendes lakás” a kiadóba. 1859

KÉT vigmedélyű leány megismerkedne intelligens iparos fiakkal szórakozás céljából. Levelet „Nem kelet” jellegre a kiadóba. 1855

KÉT fiatal urleány levelezne szellemes urival. Jelige „Nem tudja a mama”. Levelet a kiadóhivatal továbbít. 1856

HÖLGYEK! URAK! Győződiének meg házasságközvetitésem biztos sikerrel jár. Daróczyne Kulmyi Sarolta, Debrecen, Arany János 15. 1871

KÜLFÖLDI jellegre levél van a kiadóhivatalban, kérem átvenni. 1927

DOKTORNAK tevele van Mariettától. Kérem átvenni. 1876

18 JELIGÉRE levél van a kiadóhivatalban, kérem átvenni. 1874

VÉTEL

KÉNSZERKÖLCSÖN, hadikölcson, koronajáradékú könyveket veszek. Bővebbet Miklós u. 15. 1829

HASZNÁLT melegvízi absztrakciók keresetnek megvételre. Áránlattal Batthyányi uca 30. sz. 1774

BUTOROK

előrendű kivitelben, nagy választékban olcsóbban mint bárhol beszerezhetők
Lefkovits butoráruházban
Simonffy u. 6., a tejpiaccal szemben.

ELADÁS

ULÉTAI 1923. és 1924. évi termésőbor, olaszrizling és furmint hordótelekben is kapható Tóby József termelőnél. Széchenyi uca 45. 1694

MŰVÉSZIESKIVITELŰ háló, könyvszekrény, tükrök, ingaóra, Witrin, diványok, fotélek, asztalok, székek meglepő olcsón eladó. Asztalosmunkát vállalok. Széchenyi uca 6. Klein. 1921

NŐI kárpokat gyorsan, olcsón készítek, eladó. Cserepos uca 16. 1794

MÉHVIASZ kapható Deutsch Albert és fia cégnél. 1840

ELSŐRENDŰ rössaburgonya kapható Rákóczi uca 5. Minden mennyiségben, házhoz szállítjuk. Telefon 1. 1793

CSODASZÉP háló Witrin, divány, fotélek tükrök, székek, szalonasztal olcsón eladó. Asztalosmunkát vállalok. Széchenyi uca 6. Klein. 1826

Eredeti német varrógépek, Waffner, Puoh motorok és kerékpárok, A. E. G. Irógépek.
Continental autó- és motorgummik minden méretben. Alkatrészek gyári raktára és nagy javító műhelye.
Molnár Testvérek műszerészek, Nagytemplomnál.
Telefon: 7-27. Kedveso fisesai feltetelek.

T. vevőközönség figyelmébe!
Aruházunk a karácsonyi **leszállított árakat**

már életbeléptette, melyet az alábbi reklám-cikkek bizonyítanak:

Velour köpeny
legújabb fazon, végig bélelve 785 ezer K

Velour köpeny
végig bélelve, gallér, kémszőlő prémézve 985 ezer K

Kockás, csikos velour köpeny
divatoszínűben, hálószerű fazon, végig bélelve 990 ezer K

Seal elektrik bunda
2.900 ezer K

Rózsa-áruház
Alföldi-palota.

MARTINKÁN 4 nyílas szőlő elköltözés miatt eladó. Értekezhetni Hajdusámson, Erzsébet-tér 4. Czike Károly. 1922

RELIEF, szeszfestés legszebben és legolcsóbban, maradék csipkékből izléses térítő készült. Csapó u. 35. 1923

BANKON 50 hold föld eladó, pekingi kacsá kapható. Értekezhetni Mester ucca 29. 1924

ELADÓ komplett mosógép, összekapcsolható vasgép, szép gyermekágy, gáztűzhely melegítő Czirromnál, Kistemplombazár. 1842

KÖSER főbőzeten tej állandóan kapható, esetleg házhoz szállítva. Megrendelhető Steinmetz-nél, titván ucca 16. 1843

Divatos gyapjuszövetek
legolcsóbban beszerezhetők részlete is
Kupfer Jenő
posztókereskedőnél Kistemplombazár

ELADÓ egy férfi öltöny és egy télikabát Darabos ucca 44. szabónál. 1918

TOLGYFA hasábosan és aprítva házhoz szállítva kapható Faértékesítő és Áruforgalmi Rt.-nél. Pesti ucca 2. sz. Telefon 1395. 1916

UGORKA, savanyított kilószámra kis és nagymennyiségben kapható Deutsch Albert és fia cégnél. 1848

BOR ó és új hordóknak is eladó Markbrettnál Csapó 42. 1850

VASKÁLYHA 2 drb. egy gyermek vasgép eladó. Erzsébet 28. 1862

IDEAL irógép alig használt, minden hozzávalóval eladó, Simonffy u. 9. 1864

ELADÓ 4 drb új 760x90 és külső szumi, Vigkódvú Mihály u. 10. 1865

PORHAJAS, székerez szőlővesszők, plázing és ezerfajok, továbbá kitűnő szilvatermésű fajborok literenként és hordótelekben kaphatók Griftner szőlőtelepén, Bekégelő 253. Hosszupályi-ut ebelén. 1836

LAKODALOMRA, keresztelőre, diáknótorra szódavíz legolcsóbban megrendelhető a „Rózsa” szikvizgyárban, Csapó ucca 28. 1880

Női kalapok
színes bársony
180 ezer Któl 180 ezer K-ig.
Alkatrészek modell szerint a legolcsóbban készülnek

Schimmer Mórénál
Piac-utca 2

Eredeti amerikai „Cormick” petroleumtraktorok, Eredeti „Bücher”-acélekék és talajmivelő eszközök, Eredeti „Mellichar Unikum-Drill” vetőgépek, Kombinált Mellichar sortrágyázók, Szabadalmazott Mellichar burgonya-aratógépek

DEBRECEN, PIAC 43
Telefon 962.
képviselő: Ráhrer Sándornál,

Vételkényszer nélkül nézze meg a
MERINÓ

posztókereskedelmi R.-T. gyári lerakatát, ahol 100% gyapjuból készült

FÉRFIÖLTÖNY KELMÉKBEN,
TÉLIKABÁT KELMÉKBEN,
NŐI VELOUR KELMÉKBEN

a legolcsóbb beszerzési forrás.

LERAKATOK:
Budapest, Rákóczi-ut 40. sz. Szeged.
Bécsi-utca 6. „ Miskolc.
Király utca 42. „ Hódmezővásárhely.
Debrecen, Piac-utca 49. „ Sátorajauhely.

Sapkák,
babi kalapok és uniform sapkák készen kaphatók, valamint hozott anyagból is készülnek.

KLEIN, Simonffy-utca 5.

ELADÓ ház. Kut u. 62. átadó kétszoba, előszoba, konyha. Csapókert, Kistajudi u. 36. kétszoba, két konyha, kamara, 350 négyszögű gyümölcsös. 1877

SESTAKERT, Komlóssy-ut 66. száma alatti téli-nyári lakásul szolgáló villa egy hold szőlővel határos áron eladó. Értekezni Honvéd ucca 9/B. 4378

Kényszerkölcson
könyveket
vessz
Dr. BALÁZS JENŐ bankháza
Piac-utca 89. Telefon 143.

KERESLET

GYERMEKTELEN házaspár keres délelőtti bejáró kóser konyhát értő szakácsnét. Jelentkezni Iparkamárban. II. emelet 7. 1920

32IV uccában vagy közelműze butorozott szobát keresek olcsóbbra. Ajánlatokat 668 telefonon kérek. 1866

EGY mindenféle szakácsnő és egy bejárónő felvételre Hatvan ucca I. III. emelet 26. 1862

BARHOL, gazdaságban, malomban, gyárban, hízáló, bánya vagy egyéb telepen bármily ellenőri, felügyelői, számtartói, raktárnoki, telepelfelügyelői állást elfoglal könyvelésben, minden irodai munkákban, gazdaságban, tehenészetben, sertéshizlalásban, állatgyógyászatban gyakorlattal bíró egyén. Szíves ajánlatokat Nagy Kálmán Pusztakengyel címre kérek. 1919

SOPFÓR, fiatal, nőtlen, ki traktor kezelést is szakszertien érti 4 évi autogén hegesztési gyakorlattal állást keres helyben vagy vidéken. Leveleket „Autogén” jellegre kiadóba kér. 1918

Hófehér fogak
csakis a
Rex-féle fogszappannal
érhetők el.
Kapható mindenütt.
Főraktár:

REX-drogueria
Városház-épület.

NAGYOBB gyakorlattal bíró fűszerkereskedősegéd állást keres. Cím a kiadóban. 1838

ZSIDÓ egyetemi hallgató gimnáziumi, polgári tanulók tanítását felkészítéssel vállalja. Cím: Friedmann Béla. Simonffy ucca 48. 1

BEJÁRÓNÉT keres azonnalra urcsalád, Csemete u. 8. 1858

VEGYES

ZÁLOGHÁZ, Hunyadi u. 14. három havi zálogkölcsönököt folyósít utólagos kamatfizetés mellett. 1651

KAPUALJA átadó Csapó uccán. Bővebbet Haidu, Cegléd u. 8. 1857

KÉTSZOBAS, konyhas magas főbőszintes lakás költségmegtérítéssel kiadó. Sziv ucca 14. 1860

Sodrony ágybetétet
legjobb minőségben készít
NEUMANN, Péterfia-utca 19.

FORGALMAS helyen, főtérhez pár lépésnyire üzlethelyiség berendezéssel átadó. Cím a kiadóban. 1861

ELCSERELNÉM Arany János ucca 33. sz. alatti pincelakásomat egy pár keresztény emberrel. 1866

FARKASKUTYA találatotól igazolt tulajdonosa átveheti Pacsirta u. 4. 1894

Frack, szmoking és zsaket
kölcsönző Intézet. Vég, Vár-u. 2.

HATVAN uccai kertben 2 szoba, előszoba, külön konyha azonnal beköltöztethető kiadó. Értekezhetni Csapó ucca 12. magyar szabóüzlet. 1914

KÉTSZEMÉLYES butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán u. 3. sz. 1925

BUTOROZVA szoba, konyha és fűskamara hsználattal a központon magános asszonynak vagy fiatal házaspárnak azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 1926

Mérleget, súlyokat
hitelesítve javít
BIHARI mérlegkészítő
Miklóss-utca 18.

RÖVIDÁRU és kézimunkauzlet Piac uccán átadó. Ügynököt díjazok Cím a kiadóban. 1851

HUSPÜSTÖLÉS Zöldia ucca 3. szám alatt. 1812

CSINOSAN butorozott szoba fűtéssel, világítással urinőnek kiadó. Arany János u. 54. 1854

„Tűz”
fűtőanyag kereskedelmi vállalat

DEBRECEN,
Kálvin-tér 19 sz., I. 22. ajtó
(Püspöki-palota, Nagytemplom felől oldalán)
Telefon: 353. sz.

ÁRAI:

hasáb fa . . . 39,000
apritott fa . 47,000
porosz szén 89,000
„ bányakosz 95,000

Áralk hazaszállítva forgalmi adóval együtt értendők.

Saját érdekében kísérje figyelemmel szállító szeke-reinket, hogy ön maga győződhessen meg árunk kiváló minőségéről.

NAGYOBB gyakorlattal bíró fűszerkereskedősegéd állást keres. Cím a kiadóban. 1838

ZSIDÓ egyetemi hallgató gimnáziumi, polgári tanulók tanítását felkészítéssel vállalja. Cím: Friedmann Béla. Simonffy ucca 48. 1

BEJÁRÓNÉT keres azonnalra urcsalád, Csemete u. 8. 1858

VEGYES

ZÁLOGHÁZ, Hunyadi u. 14. három havi zálogkölcsönököt folyósít utólagos kamatfizetés mellett. 1651

KAPUALJA átadó Csapó uccán. Bővebbet Haidu, Cegléd u. 8. 1857

KÉTSZOBAS, konyhas magas főbőszintes lakás költségmegtérítéssel kiadó. Sziv ucca 14. 1860

Sodrony ágybetétet
legjobb minőségben készít
NEUMANN, Péterfia-utca 19.

FORGALMAS helyen, főtérhez pár lépésnyire üzlethelyiség berendezéssel átadó. Cím a kiadóban. 1861

ELCSERELNÉM Arany János ucca 33. sz. alatti pincelakásomat egy pár keresztény emberrel. 1866

FARKASKUTYA találatotól igazolt tulajdonosa átveheti Pacsirta u. 4. 1894

Frack, szmoking és zsaket
kölcsönző Intézet. Vég, Vár-u. 2.

HATVAN uccai kertben 2 szoba, előszoba, külön konyha azonnal beköltöztethető kiadó. Értekezhetni Csapó ucca 12. magyar szabóüzlet. 1914

KÉTSZEMÉLYES butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán u. 3. sz. 1925

BUTOROZVA szoba, konyha és fűskamara hsználattal a központon magános asszonynak vagy fiatal házaspárnak azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 1926

Mérleget, súlyokat
hitelesítve javít
BIHARI mérlegkészítő
Miklóss-utca 18.

RÖVIDÁRU és kézimunkauzlet Piac uccán átadó. Ügynököt díjazok Cím a kiadóban. 1851

HUSPÜSTÖLÉS Zöldia ucca 3. szám alatt. 1812